

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **U. H.**, narozen X
doručovací adresa X
zastoupen Mgr. Libuší Hrušovou, advokátkou
sídlem Veverkova 2707/1, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Celní úřad pro Plzeňský kraj**
sídlem Antonína Uxy 11, 301 00 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-32/2023-600000-11, ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-33/2023-600000-11 a ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-34/2023-600000-11,

takto:

- I. Návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě se zamítají.
- II. Žalobci se ukládá povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 2 000 Kč za podání dvou návrhů na přiznání odkladného účinku žalobě do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení, a to v kolcích na připojeném tiskopisu nebo na účet Krajského soudu v Plzni č. 3703-4321311/0710, variabilní symbol 5740001723.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 1. 11. 2023, podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „soud“) dne 2. 11. 2023, domáhá zrušení třech rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-32/2023-600000-11, ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-33/2023-600000-11 a ze dne 5. 10. 2023, č. j. 132633-34/2023-600000-11 (dále jen „*napadená rozhodnutí*“), jimiž byly zamítnuty námitky žalobce uplatněné proti exekučním příkazům Celního úřadu pro Plzeňský kraj (dále jen „*prvostupňový orgán*“) ze dne 28. 6. 2023, č. j. 132633/2023-600000-42, ze dne 28. 6. 2023, č. j. 132633-3/2023-600000-42 a ze dne 28. 6. 2023, č. j. 132633-2/2023-600000-42. Žalobce podanou žalobou navrhl soudu zrušení i rozhodnutí prvostupňového orgánu.
2. Žalobce učinil součástí žaloby návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a to ve vztahu ke všem třem napadeným rozhodnutím. Tento svůj návrh žalobce odůvodnil tak, že v důsledku okamžitého výkonu pravomocných rozhodnutí žalovaného by došlo k zásadnímu a nevratnému negativnímu ovlivnění majetkové sféry žalobce, který by byl zcela omezen v nakládání se svým majetkem, a zejména by mu bylo znemožněno uspokojovat své běžné potřeby, když zajištění jeho účtů pro něj znamená, že z nich nadále nebude moci hradit náklady pro svou potřebu a potřebu jeho rodiny. Návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě se žalobce domáhá toho, aby došlo k odkladu povinnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce k úhradě daňové povinnosti, neboť případné nenapravitelné následky spojené s výkonem napadených rozhodnutí již nebude možné napravit ani po zrušení těchto rozhodnutí. Žalobce dále vyslovil obavu, že s ohledem na předpokládanou delší dobu trvání řízení o správní žalobě se zahraničním prvkem předpokládá omezení nakládáním s jeho majetkem po delší dobu. Zároveň uvedl, že navrácení případně nedůvodně zajištěného majetku by pak bylo velmi komplikované a časově opět velmi náročné a žalobci by tak vznikla zcela nepřiměřená škoda.

3. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 21. 11. 2023 navrhl zamítnutí návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť pro jeho přiznání nejsou splněny podmínky. Žalovaný nejprve připomněl mimořádnost institutu odkladného účinku a předpoklady jeho přiznání. Žalovaný uvedl, že exekuční příkazy, kterými byly nařízeny předmětné daňové exekuce a jimiž byly přiznány pohledávky žalobce, plynuly z postižení bankovních účtů žalobce (vedených u poskytovatelů bankovních služeb Komerční banky, a.s. a České spořitelny, a. s.) a dále z titulu smlouvy o penzijním připojištění (u Generali penzijní pojišťovny, a. s.). Žalovaný uvedl, že jiný majetek žalobce nebyl daňovou exekucí postihnut. Dle žalovaného tak není na místě argumentace žalobce ohledně potenciálního postihu jeho dalšího majetku. Žalovaný nesouhlasí ani s argumentací žalobce, že by provedením daňové exekuce byly postiženy všechna jeho aktiva, že bude žalobce zcela vyloučen ze svého běžného života, a tedy že nebude schopen uspokojovat své potřeby a potřeby svojí rodiny, když zejména nedošlo k postižení všech jeho aktiv. Uvedl, že na základě exekučního příkazu zablokované účty žalobce u Komerční banky, a.s. vykazovaly v době vydání exekučního příkazu nulový či mírně záporný zůstatek, který trval minimálně do začátku září 2023 při absenci jakýchkoliv předchozích plateb. S ohledem na to žalovaný nesouhlasí s uvedenou argumentací žalobce, když z nulového, respektive záporného zůstatku žádné potřeby uspokojovat ani není možné. V případě zablokovaného účtu žalobce u České spořitelny, a. s. vykazoval tento účet v době vydání exekučního příkazu zůstatek v řádu nízkých jednotek tisíců korun a následně došlo ke zrušení tohoto bankovního účtu a daňová exekuce vedená vůči tomuto účtu byla z toho důvodu žalovaným pravomocně zastavena. Z toho důvodu považuje žalovaný přiznání odkladného účinku u této daňové exekuce za bezpředmětné. V případě daňovou exekucí postižené pohledávky z titulu smlouvy o penzijním připojištění, pak dle žalovaného nelze hovořit o naplnění žalobcem tvrzené újmy v podobě nemožnosti uspokojovat své běžné potřeby a potřeby svojí rodiny, když uvedenou pohledávku nelze považovat za plně disponibilní finanční prostředky, které by měly sloužit k uspokojování běžných potřeb žalobce. Žalovaný připustil, že nařízenou daňovou exekucí došlo k zásahu do majetkové sféry žalobce, nicméně vyloučil, že by tím byl žalobce vyloučen z běžného života. Žalovaný dále uvedl, že omezení s nakládáním s majetkem žalobce v důsledku nařízené daňové exekuce není způsobilé přivodit žalobci kvalifikovanou újmu, jež by byla nepoměrně vyšší než by byla újma, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám, když zejména v případě postižení penzijního připojištění hrozí při přiznání odkladného účinku žalobě zmaření účelu daňové exekuce, v případě, že by žalobce opětovně nabyl možnost s exekucí postiženou pohledávkou nakládat, a to v podobě jejího vyvedení mimo sféru dispozice žalovaného, čímž by mohlo dojít ke snížení uspokojení pohledávek státu. Žalovaný závěrem konstatoval, že žalobce stíhá mimo povinnost tvrdit i povinnost prokázat hrozící kvalifikovanou újmu, coby jednu z hmotněprávních podmínek vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby.

Žalovaný uzavřel, že dle jeho názoru žalobce neunesl své důkazní břemeno k tvrzené újmě, nijak ji nedoložil a neosvědčil svoji majetkovou a finanční situaci, z níž by tvrzená hrozící újma vyplývala. Dle žalovaného je v daném případě na místě ochrana důležitého veřejného zájmu na plnění vzájemné pomoci mezi členskými státy Evropské unie při vymáhání pohledávek jednotlivých států Evropské unie a nebyl tak splněn ani druhý předpoklad pro přiznání odkladného účinku žalobě v podobě absence rozporu s důležitým veřejným zájmem.

4. Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
5. Z citovaného zákonného ustanovení plynou dvě hmotněprávní podmínky přiznání odkladného účinku žalobě, a sice (i) že právní následky napadeného rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (ii) že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
6. Ve vztahu k prvé podmínce v obecné rovině platí, že je na žalobci, aby ve svém návrhu na přiznání odkladného účinku specifikoval, v čem má jemu hrozící újma spočívat, a aby tvrzené skutečnosti náležitě doložil. Jen tak může soud posoudit, zda neprodleným výkonem nebo jinými právními následky správního rozhodnutí může žalobci skutečně vzniknout nepoměrně větší újma.
7. Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 21. 1. 2021, č. j. 5 Azs 383/2020 – 24 shrnul ustálenou judikaturu k otázce procesních povinností žalobce v souvislosti s podaným návrhem na přiznání odkladného účinku následovně: *„Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).“*
8. V rozhodnutí ze dne 4. 1. 2018, č. j. 1 Afs 382/2017-38 Nejvyšší správní soud zdůraznil následující: *„Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat*

vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“

9. K citované judikatuře soud doplňuje, že, byť byly uvedené závěry vysloveny Nejvyšším správním soudem v souvislosti s posouzením návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, dozajista se *mutatis mutandis* uplatní i pro případy posuzování návrhů na přiznání odkladného účinku žalobě.
10. Povinnost tvrzení (a povinnost důkazní) je naplněním projednací zásady, která stanoví, že je zásadně věcí účastníků řízení tvrdit skutečnosti a označit důkazy k prokázání jejich skutkových tvrzení. Nesplnění povinnosti tvrzení (a povinnosti důkazní) ohledně rozhodných skutečností má pravidelně za následek rozhodnutí, které vyzní nepříznivě pro účastníka řízení, který tuto povinnost nesplnil. Je tedy na žalobci, aby především o hrozící újmě předložil soudu dostatečně konkrétní tvrzení a také důkazy k prokázání svých tvrzení. Pokud tedy žalobce svůj návrh na přiznání odkladného účinku podané žalobě odůvodnil pouze v obecné rovině tím, že úhrada předmětné daňové povinnosti je pro žalobce v zásadě likvidační a že by mohlo rozhodnutí o správně žalobě být pouhým rozhodnutím formálním, pak uváděné důvody zůstaly toliko v rovině obecných tvrzení, které navíc žalobce nikterak neprokázal. Navzdory své procesní povinnosti důvody pro přiznání odkladného účinku nejen tvrdit, ale též prokázat, žalobce ke svému návrhu nepředložil na podporu svého tvrzení žádné podklady, resp. důkazní návrhy. Žalobce ani netvrdil, ani neprokázal konkrétní skutečnosti týkající se jeho současné finanční situace (např. stavy na jeho bankovních účtech a na hotovosti na pokladně, výše pohledávek a závazků z podnikatelské činnosti atd.) či současných majetkových poměrů, popř. jiné skutečnosti, ze kterých by bylo možné usoudit, že úhrada předmětné daňové povinnosti by byla pro žalobce vskutku likvidační. Zároveň se soud ztotožňuje s názorem žalovaného, že nemohlo dojít v případě nařízení daňové exekuce k poškození veškerých jeho aktiv, v důsledku čehož by byl žalobce vyřazen z běžného života, když na účtech vedených u Komerční banky, a. s. a u České spořitelny, a.s. se dle vyjádření žalovaného nacházely buď nulové finanční prostředky, nebo jen finanční prostředky v řádu nižších částek, a navíc v případě účtu u České spořitelny, a. s. došlo ke dni vydání tohoto rozhodnutí k jeho zrušení, jak vyplývá z podání obou účastníků řízení. V případě daňovou exekucí poškozené pohledávky z titulu smlouvy o penzijním připojištění se nejedná o finanční prostředky, které by sloužily k uspokojování běžných potřeb žalobce a jeho rodiny.
11. Z výše popsaných důvodů soud v případě žalobce nemá za prokázané (resp. ani osvědčené) naplnění podmínky hrozící újmy, která by byla závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická, a která by byla přímým důsledkem výkonu napadeného rozhodnutí či jiných jeho právních následků. Přitom nebyla-li v projednávané věci žalobcem dostatečně tvrzena a doložena hrozba konkrétní újmy, která by byla závažná a reálná, pak soud nemohl ani poměřit takovouto případnou újmu s újmu jiných osob, která by mohla vzniknout přiznáním odkladného účinku, když v projednávané věci nelze *a priori* vznik újmy u jiných osob zcela vyloučit.

12. Je třeba mít také na paměti, že dle ustálené judikatury je přiznání odkladného účinku mimořádným prostředkem, jímž dochází k prolomení účinků pravomocného a vykonatelného rozhodnutí správního orgánu, tudíž je třeba k užívání tohoto instrumentu přistupovat velmi zdrženlivě (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 Afs 261/2018 – 28).
13. Navíc závěr, že v případě neprokázání hrozby konkrétní závažné a reálné újmy na straně žalobce má být návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut, je i ústavně konformní, jak se podává v usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2020, sp. zn. III. ÚS 1183/20, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost směřující proti rozhodnutí krajského soudu o nepřiznání odkladného účinku podané správní žalobě. Ústavní soud dovodil následující: „V prvé řadě tak bylo třeba doložit existenci újmy, která by byla stěžovateli způsobena výkonem nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí. Jestliže takovouto újmu stěžovatel nedoložil, soud nemohl rozhodnout jinak, než jak učinil.“ [tj. zamítl žalobcův návrh na přiznání odkladného účinku – pozn. soudu].
14. Soud též přihlédl k názoru zastávanému v judikatuře Nejvyššího správního soudu, že k odložení daňové povinnosti slouží primárně prostředky daňového řádu. Nejvyšší správní soud totiž judikoval, že: „Obtíže stěžovatele s plněním pravomocně uložené daňové povinnosti tak nemohou být samy o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a nemohou nahrazovat instrumenty, které ke zmírnění negativních dopadů daňové povinnosti zakotvují daňové předpisy (posečkáni s úhradou daně, rozložení daně do splátek apod.).“ (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 1 Afs 382/2017 – 38). Žalobce ani netvrdil ani nedoložil, že by se pokusil využít instrumenty, které ke zmírnění negativních dopadů daňové povinnosti zakotvují daňové předpisy, resp. že by s takovými instrumenty neuspěl, a tudíž že by byla odůvodněna potřeba zásahu soudu do vykonatelnosti pravomocného správního rozhodnutí, o němž (dokud není zrušeno) platí presumpce správnosti.
15. Neprokázání prvé ze dvou výše uvedených podmínek je plně dostačující pro to, aby soud odkladný účinek podané žalobě nepřiznal. Soud již proto nepřistupoval k posouzení otázky, zda by byla naplněna i druhá z podmínek, tedy zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
16. Lze tedy uzavřít, že žalobce neprokázal (resp. ani neosvědčil), že by mu výkonem nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí hrozila závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická újma, a proto soudu nezbylo, než výrokem I. tohoto usnesení předmětný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s. a contrario zamítnout.
17. Soud na tomto místě zdůrazňuje, že nepřiznáním odkladného účinku v žádném případě nepředjímá své meritorní posouzení žaloby, ve kterém se bude zabývat přezkoumáním zákonnosti napadeného rozhodnutí. V této fázi řízení se soud zabýval pouze otázkou naplnění podmínek na přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s.
18. Soud pro úplnost dodává, že rozhodoval o návrzích na přiznání odkladného účinku vůči všem třem podaným návrhům, když žalobce sice svým podáním ze dne 21. 11. 2023 vzal částečně zpět svoji žalobu i návrh na přiznání odkladného účinku žaloby ve vztahu k jednomu z napadených rozhodnutí, nicméně na výzvu soudu do dne vydání tohoto rozhodnutí nevyjasnil rozpor v jeho podání, a sice vůči jakému z napadených rozhodnutí

a návrhu na přiznání odkladného účinku se částečné zpětvzetí vztahovalo. Soud tak ke dni vydání tohoto rozhodnutí neměl postaveno najisto (a to díky procesní pasivitě žalobce, který ve stanovené lhůtě nereagoval na výzvu soudu), k jakému z napadených rozhodnutí směřuje vůle žalobce vzít žalobu v části zpět.

19. O nákladech řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nerozhodoval, když bude postupovat analogicky podle § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. a o případných nákladech vzniklých v této souvislosti rozhodne v rozhodnutí o věci samé.
20. K povinnosti žalobci stanovené výrokem II. tohoto usnesení soud uvádí, podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč (za každý návrh na přiznání odkladného účinku žalobě), a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o soudních poplatcích*“). Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 24. 11. 2022, č. j. 8 Azs 211/2022-46]. Žalobce podal žalobu proti třem rozhodnutím žalovaného a současně navrhl přiznání odkladného účinku všem třem napadeným rozhodnutím. Do dne vydání tohoto rozhodnutí však žalobce zaplatil soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku pouze ve výši 1 000 Kč (což odpovídá jednomu ze tří podaných návrhů), a proto soud ve výroku II. tohoto usnesení uložil žalobci povinnost k doplacení soudního poplatku v částce 2 000 Kč odpovídající zbývajícím dvěma návrhům na přiznání odkladného účinku žalobě, o nichž soud tímto usnesením rozhodoval.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Plzeň 1. prosince 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.